

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **D. B.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 9. 2018, č. j. 61 Az 23/2018 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna advokáta Mgr. Ladislava Barty **se určuje** částkou 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Usnesením ze dne 11. 6. 2018, č. j. OAM-22/LE-LE05-LE05-2018, žalovaný rozhodl o tom, že opakovaná žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), nepřijatelná a řízení o ní dle § 25 písm. l) téhož zákona zastavil.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Zrekapituloval důvody, které žalobce uvedl ve své první (neúspěšné) žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 14. 3. 2016 a důvody uvedené v opakované žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 1. 2. 2018. Následně konstatoval, že se tyto zcela shodují. Jedná se o obavu z možného ohrožení a pronásledování ze strany ukrajinské státní moci, výhrůžky jeho blízkým a údajně hrozící nebezpečí spočívající v jeho ruském původu. Skutečnost, že se jedná o nové a konkrétní výhrůžky ze strany ukrajinské tajné služby a že tyto výhrůžky podle tvrzení žalobce stále

pokračují, nemůže nic změnit na tom, že se jedná o stejné důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jako uvedl v žádosti předchozí. Údajné napadení žalobce ve vazební věznici ze strany ukrajinských tajných služeb považoval krajský soud stejně jako žalovaný za smyšlené a nepravdivé.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, ve které namítal nesprávné posouzení charakteru důvodů uvedených v opakované žádosti krajským soudem a nepřezkoumatelnost rozsudku. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně požádal, aby soud přiznal jeho kasační stížnosti odkladný účinek.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na správnosti svého právního posouzení a odkázal na správní spis a svá předchozí vyjádření. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a nepřiznal jí odkladný účinek.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 30.

[7] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních

pokračování

otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] V dané věci nevystala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[9] Nejvyšší správní soud se problematikou opakovaných žádostí zabýval v řadě svých předchozích rozhodnutí. Podrobně se k ní vyjádřil např. v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65. Svůj závěr pak formuloval do právní věty: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“* V tomto rozsudku zdejší soud dále uvedl, že *„zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 - 57“*. Zdůraznil přitom, že věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, *„kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté“*. Dle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, je správní orgán povinen v odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost dle § 25 písm. i) zákona o azylu uvést zdůvodněný závěr o tom, že *„1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany“*. Z rozsudku ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 181/2018 - 45, plyne, že: *„Za nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurální směrnice nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele.“*

[10] Krajský soud správně identifikoval předmět řízení jako otázku, zda stěžovatel podal další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a zda se lze s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a téhož zákona důvodně domnívat, že by stěžovatel mohl být vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma. Z porovnání stěžovatelových žádostí o

udělení mezinárodní ochrany je přitom zřejmé, že tento v opakované žádosti uvedl naprosto stejné důvody jejího podání, jaké uvedl již v předchozím správním řízení, tedy v podstatě obavu z pronásledování ze strany ukrajinské státní moci a zájem současných ukrajinských politiků o jeho osobu. Zdrojem této obavy byla stejně jako v případě předchozí žádosti skutečnost, že disponuje kompromitujícími informacemi z dob svého působení pro ukrajinskou tajnou službu a rovněž jeho ruský původ. I způsob, kterým se tvrzená hrozba pronásledování měla projevovat, se nijak nezměnil, tj. trvající výhrůžky jemu a jeho rodině a cílené fyzické napadení z popudu ukrajinských orgánů. Všechny tyto znovu tvrzené skutečnosti však už byly posouzeny žalovaným i správními soudy v řízení o první žádosti, kde nebyly shledány jako azylově relevantní důvody. Pokud by je žalovaný či krajský soud považovali za nové skutečnosti, *de facto* by tím revidovali závěry předchozího řízení. V tomto případě nelze hovořit o nových skutečnostech, které by mohly odůvodnit podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Nejsou totiž takového charakteru, aby v důsledku znamenaly podstatnou změnu okolností se vztahem k pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Žalovaný tedy nepochybil, pokud řízení o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu.

[11] Nelze souhlasit ani s námitkou, že krajský soud přezkoumal rozhodnutí, které je samo nepřezkoumatelné. Žalovaný ve svém rozhodnutí neopomněl vypořádat tvrzení stěžovatele, že je mu vyhrožováno pro jeho ruský původ. Na str. 4 rozhodnutí shrnul důvody opakované žádosti o mezinárodní ochranu, přičemž konstatoval, že stěžovatel mj. „*zopakoval také údajné hrozící nebezpečí kvůli jeho ruskému původu, pro který má být považován za zrádce.*“ Žalovaný tedy toto tvrzení (jako zdroj obavy z ohrožení a pronásledování ze strany ukrajinské státní moci) považoval rovněž za opakované. Žalovaný nepochybil ani tím, že si nevyžádal zprávu o údajném napadení stěžovatele ve vazební věznici. Řádně zdůvodnil, proč toto tvrzení nepovažoval za věrohodné a především pak správně uvedl, že se opět jedná pouze o pokračování již posuzovaného azylového příběhu.

[12] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[13] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

[14] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[15] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 18. 7. 2018, č. j. 61 Az 23/2018 - 9, ustanoven advokát. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Náklady řízení o kasační stížnosti sestávají z odměny advokáta za jeden úkon právní služby (písemné podání ve věci samé – kasační stížnost) v částce 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č.

pokračování

177/1996 Sb., a náhrady hotových výdajů v částce 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky). Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. prosince 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu